

Δημοπρατείται η αποκατάσταση και επαναλειτουργία του εμβληματικού Εθνικού Θεάτρου Ρόδου

9 Ιανουαρίου 2023

Ιστορικής σημασίας η ομόφωνη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Κλείνει οριστικά άλλη μια πληγή του νοσηρού παρελθόντος

Ιστορικής σημασίας χαρακτηρίζεται η σημερινή συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η οποία συνήλθε υπό την προεδρία του Περιφερειάρχη, **Γιώργου Χατζημάρκου** και με ομόφωνη απόφασή της, έδωσε το «πράσινο φως» για την δημοπράτηση του έργου της αποκατάστασης και επαναλειτουργίας του εμβληματικού **Εθνικού Θεάτρου Ρόδου**.

Η σημασία της σημερινής συνεδρίασης, της πρώτης για το 2023 και με μοναδικό θέμα την έγκριση των όρων δημοπράτησης του έργου, καταδεικνύεται και από την συμμετοχή (μέσω τηλεδιάσκεψης) της Υπουργού Πολιτισμού, **Λίνας Μενδώνη**. Η υπουργός αναφέρθηκε στην μεγάλη σημασία του έργου, όσον αφορά το πολιτιστικό κεφάλαιο όχι μόνο της Δωδεκανήσου, αλλά και της χώρας συνολικά, γεγονός που δικαιολογεί και την απόφαση χρηματοδότησής του από το **Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, παρά τον πολύ υψηλό προϋπολογισμό του, χρηματοδότηση η οποία «ξεκλείδωσε» χάρη στον ίδιο τον Πρωθυπουργό, **Κυριάκο Μητσοτάκη**, ο οποίος δεσμεύτηκε για την αποκατάσταση του ιστορικού κτιρίου, ήδη από τον Νοέμβριο του 2021, οπότε και το επισκέφθηκε, μαζί με την κα Μενδώνη και ενημερώθηκε για την ιστορία και τους συμβολισμούς που το συνοδεύουν.

Στην σημερινή συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, συμμετείχαν επίσης ο Δήμαρχος Ρόδου, **Αντώνης Καμπουράκης**, ο

Αντιδήμαρχος Πολιτιστικών Μνημείων και Υπηρεσίας Δόμησης, **Στέφανος Δράκος**, ο οποίος είναι και πρόεδρος της κοινής επιτροπής παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ ΥΠΠΟ, Περιφέρειας Ν. Αιγαίου και Δήμου Ρόδου, ο Αντιδήμαρχος Οικονομικών, **Τάσος Σπανός** και ο Αντιδήμαρχος Επικοινωνίας, **Κώστας Ταρασλιάς**.

Το έργο «**Αποκατάσταση και επαναλειτουργία Εθνικού Θεάτρου Ρόδου**» που θα ξαναδώσει ζωή στο εμβληματικό, ιστορικό κτίριο, είναι συνολικού αρχικού εκτιμώμενου προϋπολογισμού **17.235.000,00 €**. Χρηματοδοτείται με το ποσό των **16.800.000,00 €** συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με το ποσό των **400.000,00 €** από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και με το ποσό των **35.000,00 €** από τον Δήμο Ρόδου.

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίζεται σε **24 μήνες** από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης με τον ανάδοχο.

Η αποκατάσταση και η επαναλειτουργία του Εθνικού Θεάτρου Ρόδου, αποτελεί όνειρο όλης της κοινωνίας της Ρόδου, ένα ακόμα στοίχημα, να κλείσει οριστικά μια ακόμη πληγή δεκαετιών, από τις πολλές που κληροδότησαν στον τόπο οι διαχειριστές ενός νοσηρού και τραυματικού παρελθόντος, διασφαλίζοντας για το ιστορικό κτίριο την αναβίωση του ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει στα

πολιτιστικά δρώμενα, όχι μόνο της Ρόδου, αλλά ολόκληρης της χώρας.

Ο δρόμος γι' αυτό το ιστορικής σημασίας έργο άνοιξε κατά την επίσκεψη του Πρωθυπουργού **Κυριάκου Μητσοτάκη** και της Υπουργού Πολιτισμού **Λίνας Μενδώνη** στη Ρόδο, στις 5 Νοεμβρίου 2021, οπότε ο Πρωθυπουργός, αναγνωρίζοντας την ιστορική, αρχιτεκτονική και καλλιτεχνική αξία του Εθνικού Θεάτρου, καθώς και την μεγάλη πολιτισμική συνεισφορά του από την περίοδο της ανέγερσής του επί Ιταλοκρατίας, μέχρι και την περίοδο αναστολής της λειτουργίας του, προέβη στην ανακοίνωση της

συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Ρόδου και της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Της εξαγγελίας της χρηματοδότησης αποκατάστασης του εμβληματικού αυτού κτιρίου, προηγήθηκε μια μακρά περίοδος συνεργασίας και συνεννοήσεων ανάμεσα στον Περιφερειάρχη Γιώργο Χατζημάρκο, τον Δήμαρχο Αντώνη Καμπουράκη και την Υπουργό Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, δεδομένου ότι πρόκειται για ένα έργο σύνθετο και απαιτητικό, λόγω της ιδιαιτερότητας και της ιστορικότητας του.

Ακολούθησε η υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης μεταξύ της Υπουργού Πολιτισμού, **Λίνας Μενδώνη**, του Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου **Γιώργου Χατζημάρκου** και του Δημάρχου Ρόδου **Αντώνη Β. Καμπουράκη**, για την υλοποίηση του έργου και η έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) του Υπουργείου Οικονομικών, της χρηματοδότησής του από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με το χρηματικό ποσό των 16.800.000,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%.

Μετά την θετική αξιολόγηση της ΕΥΣΤΑ επί της πληρότητας των στοιχείων του έργου και της συμβατότητας αυτού με τους γενικούς και ειδικούς στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών **Θεόδωρος Σκυλακάκης**, υπέγραψε την απόφαση ένταξης.

Η Υπουργός Πολιτισμού **Λίνα Μενδώνη**, κατά την σημερινή συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, δήλωσε:

«Η σημερινή ημέρα είναι πολύ σημαντική για όλους μας. Θέλω να σας ευχαριστήσω, διότι το γεγονός ότι το Εθνικό Θέατρο της Ρόδου εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης, είναι το αποτέλεσμα μιας συνεργασίας όλων μας. Πιστεύω ότι είναι ένα από τα έργα που πραγματικά δικαιώνουν τον ορισμό και τις επιλεξιμότητες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Είναι ένα έργο αναπτυξιακό, βαριά πολιτιστικό, το οποίο έχει πολύ μεγάλο κοινωνικό αντίκρυσμα, όχι μόνο για την Ρόδο αλλά για ολόκληρο

το Αιγαίο, ένα έργο που έχει συνδεθεί ιστορικά με πολύ σημαντικές στιγμές του λυρικού θεάτρου και της όπερας. Εκτός από την πολιτιστική του διάσταση, θα τονώσει ιδιαίτερα το τουριστικό προϊόν της Ρόδου και πραγματικά θέλω να σας ευχαριστήσω για την εξαιρετική συνεργασία. Επειδή ο προϋπολογισμός του είναι μεγάλος για έργο πολιτισμού, η υιοθέτηση της πρότασής μας από τον Πρωθυπουργό, ήταν αυτή που «ξεκλείδωσε» όλη την διαδικασία για την χρηματοδότησή του. Θέλω να ευχηθώ να έχουμε ανάδοχο το συντομότερο δυνατόν και μέχρι το τέλος του 2025, να είμαστε όλοι γεροί για να το εγκαινιάσουμε».

Τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη του προς την Υπουργό Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη και δια μέσου αυτής και προς τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, εξέφρασε ο Περιφερειάρχης, Γιώργος Χατζημάρκος.

«Είναι μεγάλη η χαρά μας που η νέα χρονιά μπαίνει “με το δεξί”. Χωρίς την δική σας καταλυτική παρέμβαση, δεν θα βρισκόμασταν σήμερα σε αυτή την εξαιρετικά ευχάριστη θέση. Μέσα από αυτό το ερείπιο που σύντομα θα πάψει να μας ντροπιάζει, μας δώσατε την υπέροχη είδηση για την διάσωση του Εθνικού Θεάτρου. Ενός μνημείου, εξαιρετικά σπουδαίου, για το πολιτιστικό κεφάλαιο του τόπου και της χώρας μας, που για χρόνια το βλέπαμε να ρημάζει», ανέφερε ο Περιφερειάρχης και πρόσθεσε:

«Ένας ακόμη σκελετός από το παρελθόν, που βγάλαμε από την ντουλάπα για να τον φτιάξουμε. Ήταν πιο δύσκολο από ό,τι περιμέναμε, ένα πολύ απαιτητικό έργο για το οποίο εργάστηκαν πολλοί άνθρωποι. Είμαστε πολύ χαρούμενοι που φτάσαμε σήμερα σε αυτήν την υπέροχη μέρα. Και αναρωτιέμαι, πώς η ομάδα των “ευαίσθητων”, θα βγάζει από από εδώ και στο εξής ψηφίσματα και ανακοινώσεις; Πώς θα δείχνει την συγκίνησή της πάνω στο ερείπιο; Επιπλέον, τους στερήσαμε τη χαρά να γκρεμίσουν ό,τι απέμεινε. Είναι η πρώτη φορά που κάτι θα “ξηλωθεί” για να αντικατασταθεί. Με σχέδιο, με προϋπολογισμό, με σύμβαση, με ανάδοχο, με υπόλογο που φέρει την ευθύνη. Διότι τόσα χρόνια,

έπαιζαν απλώς με τα κροκοδείλια δάκρυα, “ξήλωσαν” τα πάντα, κατέστρεψαν ό,τι όμορφο υπήρχε μέσα στο Εθνικό θέατρο, χάθηκαν όλα εκείνα που έπρεπε να έχουν φυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού. Και είναι αυτή η ομάδα που εγώ αποκαλώ “γκρουπ της κακομοιριάς”, “συμμορία της μιζέριας” η οποία πρώτη πάλι θα επιτεθεί για το... χρώμα της κουρτίνας. Αυτό που έχει σημασία, είναι το πολιτικό μήνυμα που βγαίνει σήμερα από εδώ. Ένα πολύ ισχυρό μήνυμα για το πώς ξαναχτίζεται ένας τόπος. Για όλα αυτά που ξέχασε ακόμη και ο χρόνος, για όλους τους σκελετούς που βρήκαμε στις ντουλάπες, κάνοντας το αδύνατο δυνατό».

Ο Δήμαρχος Ρόδου, Αντώνης Καμπουράκης, δήλωσε:

“Η αποκατάσταση του Εθνικού θεάτρου, είναι ένα μεγάλο έργο για τη Ρόδο, το Νότιο Αιγαίο και για ολόκληρη τη χώρα μας. Πρόκειται για ένα εμβληματικό τοπόσημο το οποίο φιλοξένησε στο παρελθόν περίφημες παραστάσεις και πολιτιστικές δραστηριότητες και που στέγασε το Πνεύμα στον τόπο μας.

Θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου, στον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και στην Υπουργό Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, διότι η Ρόδος αποκτά ξανά όχι απλώς ένα εμβληματικό περιουσιακό στοιχείο. Αποκτά μία στέγη πολιτισμού, πνεύματος, μόρφωσης και προσφοράς στο Ροδίτη στη Ροδίτισσα, στο Δωδεκανήσιο και στη Δωδεκανήσια, στους Πολίτες του Ν. Αιγαίου, σε όλους τους Έλληνες και τις Ελληνίδες και σε όλους τους Ευρωπαίους που προσδοκούμε να μας επισκεφθούν και να χαρούν με το αποτέλεσμα που σύντομα θα κληθούμε να εγκαινιάσουμε.

Θερμές ευχαριστίες και στον πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής, τον Περιφερειάρχη Γιώργο Χατζημάρκο. Όλοι μαζί, με το Δήμο Ρόδου να αποτελεί βασικό κρίκο αυτής της προσπάθειας, προχωράμε στην υλοποίηση ενός μεγάλου έργου στις ψυχές και στο μυαλό μας. Και είμαι βέβαιος, ότι ο Ελληνικός Λαός θα το αποδεχθεί με μεγάλη ευγνωμοσύνη προς αυτούς που είδαν την λύση και την εφάρμοσαν και όχι προς αυτούς που με διάφορες δικαιολογίες προσπαθούσαν να κερδίσουν χρόνο, χωρίς να προσφέρουν αποτελέσματα”

Ιστορικά στοιχεία

Το Εθνικό Θέατρο Ρόδου αποτελεί εμβληματικό κτήριο για όλους τους Δωδεκανήσιους. Σχεδιάστηκε από τον νεαρό αρχιτέκτονα Αρμάντο Μπερναμπίτι και αποτελεί δείγμα “ορθολογιστικής αρχιτεκτονικής”. Εγκαινιάσθηκε το 1937 ως θέατρο Giacomo Puccini.

Το πρώτο έργο που ανέβηκε στην τεράστια (για τα τότε δεδομένα της χώρας) σκηνή του, ήταν η όπερα Μαντάμ Μπάτερφλάι του Giacomo Puccini, τον Μάιο του 1937. Από την κατασκευή του στη δεκαετία του '30 μέχρι και το 2006 λειτουργούσε κανονικά με πλήθος σημαντικών παραστάσεων υψηλού καλλιτεχνικού επιπέδου.

Από το 1965, το Εθνικό Θέατρο Ρόδου, πέρασε στην κυριότητα του Δήμου Ρόδου και λειτούργησε σαν κινηματογράφος μέχρι το 1969. Επί χούντας το 1969 κι ενώ το μόνο που χρειαζόταν, ήταν η αντικατάσταση των καθισμάτων της πλατείας, έγινε μια δαπανηρή επισκευή, η οποία κράτησε μέχρι το 1982, με αποτέλεσμα να μειωθεί η μοναδική ηχητική του θεάτρου. Κατεδάφισαν τη γαλαρία που εξυπηρετούσε τους θεατές του φτωχού βαλαντίου και την ένωσαν με τα θεωρεία.

Έκλεισαν μόνιμα την ανοιγόμενη κινητή στέγη που εξυπηρετούσε τις καλοκαιρινές παραστάσεις, αχρήστευσαν τους υπάρχοντες αγωγούς εξαερισμού και τους αντικατέστησαν με καινούργιους για κλιματισμό. Ωστόσο, διεσώθη ο χώρος της ορχήστρας που είχε τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει 60 οργανοπαίκτες.

Το 1982 λειτούργησε σαν κινηματογράφος, ωστόσο, το κτήριο από το 1981 και μετά δεν συντηρήθηκε συστηματικά, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει σημαντικής έκτασης φθορές. Λειτούργησε από το 1987 ως τα μέσα της δεκαετίας του 2000 και έκτοτε η λειτουργία του κτηρίου σταμάτησε.

Η μη συστηματική συντήρηση από το 1981 και μετά, αλλά και οι αποσπασματικές εργασίες, χωρίς συστηματικό πλάνο συντηρήσεων, με ταυτόχρονη αλλαγή χρήσεων χώρων και εκτεταμένες προσθήκες και τροποποιήσεις Η/Μ εγκαταστάσεων, οδήγησαν στο να διακοπεί

η λειτουργία του το 2006. Έκτοτε παραμένει κλειστό, με τον χρόνο να αυξάνει εκθετικά τα προβλήματα.

Το έργο αφορά στην ολοκλήρωση των μελετών εφαρμογής και την εκτέλεση όλων των εργασιών (οικοδομικών, ηλεκτρομηχανολογικών κλπ) για την πλήρη αποκατάσταση του Μνημείου, ώστε να είναι έτοιμο για λειτουργία ως κέντρο πολιτισμού, ανοικτό για το κοινό, με αίθουσες θεάτρου (λυρικού και πρόζας), χορού και μουσικής, αίθουσες μόνιμων και περιοδικών εκθέσεων, χώρους πολλαπλών χρήσεων, πωλητήριο και χώρο αναψυχής σύμφωνα με τις εγκεκριμένες οριστικές μελέτες.

Κύριος στόχος των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων είναι η αποκατάσταση του Εθνικού θεάτρου, με τρόπο που θα διαφυλάσσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό την αρχική του μορφή και αξιοποιώντας τα αυθεντικά υλικά κατασκευής. Παράλληλα, θα εκσυγχρονιστεί με τις απαραίτητες τεχνολογικές και λειτουργικές υποδομές.

Οι κύριοι άξονες στους οποίους βασίζεται η πρόταση επέμβασης είναι οι εξής:

- Αντιμετώπιση του κτηρίου ως μνημείου και η αποκατάστασή του κατά το δυνατόν πλησιέστερα στην αρχική του μορφή, με τον απαραίτητο τεχνολογικό και λειτουργικό εκσυγχρονισμό.
- Αποκατάσταση των μορφολογικών χαρακτηριστικών του και η ανάδειξη του θεατρικού χώρου στο πνεύμα της αρχικής ιδέας.
- Λειτουργική μετατροπή του σε κέντρο πολιτισμού, ανοικτό για το κοινό ανεξαρτήτως παραστάσεων, με αίθουσες θεάτρου (λυρικού και πρόζας), χορού και μουσικής, αίθουσες μόνιμων και περιοδικών εκθέσεων, χώρους πολλαπλών χρήσεων, πωλητήριο και χώρο αναψυχής.
- Πλήρης αξιοποίηση χώρων αποκλειστικά για παρουσίαση θεαμάτων και δρώμενων με θέμα τον πολιτισμό και την παράδοση.
- Δυνατότητα φιλοξενίας εκδηλώσεων όχι μόνο μεγάλου, αλλά

και μικρού βεληνεκούς, και δυνατότητα πειραματικών εφαρμογών.

- Εναλλακτικές δυνατότητες πολλαπλών και ανταποδοτικών χρήσεων, που θα συνάδουν το επίπεδο ποιότητας του χώρου (π.χ. οι τακτικές παρουσιάσεις της Ρόδου σε επισκέπτες).
- Αξιοποίηση του αρχικού σχεδιασμού του και του αυθεντικού υλικού με γνώμονα την αειφόρο λειτουργία του ΕΘΡ.
- Χρήση συμβατών σύγχρονων συστημάτων, ΑΓΙΕ και εφαρμογή συστημάτων φυσικού φωτισμού και δροσισμού στα πλαίσια των σύγχρονων απαιτήσεων λειτουργικότητας.
- Ορθολογική λειτουργία με το μικρότερο δυνατό κόστος συντήρησης σε βάθος χρόνου, αλλά και ανάδειξη του κτηρίου όχι μόνο ως «δοχείου πολιτισμού», αλλά και ως αντικείμενου με δική του πολιτιστική υπεραξία.